

Europees burgerpanel over energie-efficiëntie

Overzicht van sessie 1

[23-25 februari 2024]

Uitdagingen en kansen voor energie-efficiëntie in kaart brengen: een baanbrekend weekend in Brussel

Het eerste weekend van het Europees burgerpanel over energie-efficiëntie is afgelopen. 150 willekeurig geselecteerde burgers - van wie sommige wel 24 uur onderweg zijn geweest - hebben de uitdagingen en de kansen voor energie-efficiëntie besproken en de basis voor de volgende twee sessies gelegd.

Deze eerste sessie had een dubbel doel: de belangrijkste uitdagingen én de kansen voor energie-efficiëntie in kaart brengen. De sessie was verdeeld in vier blokken met telkens een andere focus:

- tijdens blok I hebben de deelnemers elkaar leren kennen;
- tijdens blok II hebben zij het energiesysteem beter leren begrijpen, net als de verbanden tussen de verschillende spelers in dat systeem;
- tijdens blok III hebben zij de belangrijkste hindernissen en kansen voor energie-efficiëntie in kaart gebracht;
- tijdens blok IV hebben zij besproken welke kansen de belangrijkste zijn en prioriteit moeten krijgen, en op welke gebieden zij meer kennis nodig hadden voor de volgende sessies.

De deelnemers hebben aan verschillende aspecten van energie-efficiëntie aandacht besteed, zoals financiële beperkingen, ontoereikende infrastructuur en bureaucratische hindernissen.

Sessie 1: Van dag tot dag

Dag 1 - Vergadering

Welkomstwoord van Dubravka Šuica, vicevoorzitter voor Democratie en Demografie: “Wij willen uw stem horen en wij zullen ervoor zorgen dat er naar u wordt geluisterd.”

Gezamenlijk interview met Dana Spinant, directeur-generaal van het directoraat-generaal Communicatie (DG COMM), en Colin Scicluna, kabinetschef van vicevoorzitter Dubravka Šuica

De deskundigen hebben uitgelegd dat energie-efficiëntie inhoudt dat met minder energie dezelfde resultaten worden bereikt. Zo worden het energiesysteem, de spelers en de dynamiek ervan eenvoudiger.

De opdracht voor de deelnemers van dit panel is uitvoerig toegelicht: de Europese Commissie helpen met het werk aan het beginsel “energie-efficiëntie eerst” aan de hand van concrete aanbevelingen.

Dag 2 - Werkgroepen

De deelnemers zijn in werkgroepen verdeeld, waar ze elkaar tijdens gesprekken over hun energieverbruik en -productie hebben leren kennen. Elke groep heeft een visuele weergave gemaakt van het energiesysteem, de spelers en de dynamiek ervan, om zo de belangrijkste uitdagingen voor energie-efficiëntie in kaart te brengen.

Met overleg en een stemming heeft elke groep uit die uitdagingen hindernissen voor energie-efficiëntie gekozen. De verschillende achtergronden van de deelnemers hebben de debatten verrijkt en voor verschillende standpunten gezorgd. Per groep werden er wel vijf verschillende talen gesproken.

Dag 3 - Vergadering

Dankzij een dag vol gesprekken en 's avonds een cocktailevenement met de deelnemers aan het Belgische burgerpanel over artificiële intelligentie dat door het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU is georganiseerd, was de positieve energie de dag nadien nog steeds voelbaar. Tijdens de vergadering van zondag heeft één lid per werkgroep de belangrijkste uitdagingen gepresenteerd. Daarnaast heeft één lid per groep een belangrijke hindernis gepresenteerd die zij prioriteit hebben gegeven om een efficiënt energiesysteem tot stand te brengen.

Feedback tijdens de vergadering

De deskundigen en de andere deelnemers hebben op de gepresenteerde hindernissen gereageerd. Ze hebben allerlei argumenten besproken, waarbij ze de nadruk legden op drie belangrijke sectoren waar energie-efficiëntie nodig is: vervoer, gebouwen en industrie. Iedereen was het erover eens dat de debatten van hoge kwaliteit waren.

Agenda van sessie 1

Dag 1	
12.30 15.00	Aankomst, lunch en welkomstwoord van Dubravka Šuica, vicevoorzitter voor Democratie en Demografie
15.00 17.00	IJsbreker: elkaar leren kennen De opdracht voor het panel: wat, waarom en hoe? Het panel begrijpen Koffiepauze
17.00 18.45	Leren over energie-efficiëntie met het kenniscomité Klaarmaken voor beraadslaging Pauze
18.45 20.00	Lopend buffet in foyer van Karel de Grotegebouw

Dag 2	
9.00 11.00	Blok I: U, ik en energie-efficiëntie Koffiepauze
11.00 14.00	Blok II: Het energie-efficiëntiesysteem en de spelers in kaart brengen Lunchpauze
14.00 16.00	Blok III: Hindernissen en kansen Koffiepauze
16.00 18.00	Blok IV: Prioriteiten aanduiden en de behoefte aan meer kennis in kaart brengen

Avondprogramma: Gezamenlijke sociale bijeenkomst met deelnemers aan het Belgische burgerpanel en diner in restaurant Albert, Kunstberg 28, 1000 Brussel

Dag 3	
9.30 9.55	Beoordeling van de voorgaande dagen
9.55 12.05	Uitwisselingen tussen panelleden, leden van het kenniscomité en ambtenaren van de Europese Commissie Koffiepauze
12.05 13.15	Communicatiestrategie en presentatie van het platform Hyperfair

Q&A met Betina (19), uit Estland

Waarom vindt u het belangrijk om aan dit panel deel te nemen?

“De leden van de Commissie hebben tijdens de vergadering benadrukt dat jongeren de toekomst zijn. Al deze informatie doet er voor ons toe, ook al heb ik geen huis, auto of wasmachine. Wij kunnen unieke inzichten geven en onze eigen problemen aankaarten. We denken ook aan de toekomstige generaties, want we spannen ons ook voor hen in. Ik ben benieuwd of onze ideeën de Commissie zullen bereiken en ze die zal gebruiken. Transparantie van het energieverbruik was een belangrijk onderwerp bij ons panel. Ik hoop dat het meer aandacht krijgt, want met gedetailleerde informatie kunnen mensen weloverwogen beslissingen nemen.”

Wat verwacht u van de volgende sessie?

“Energie-efficiëntie is voor mij heel belangrijk, want we weten dat de klimaatverandering al lang een dringend probleem is. Vanwege de complexiteit is het ook overweldigend. Ik ben blij dat we ons met dit panel in kleinere groepen op specifieke onderwerpen zoals energie kunnen richten. Zo kunnen we het probleem nauwkeurig bespreken. Gesprekken met deskundigen zijn erg nuttig, want in het dagelijks leven is dat niet altijd mogelijk, ondanks wat Google aanbiedt. Zo zien we geen details over het hoofd en kunnen we de Commissie praktische aanbevelingen geven.”

Wat vond u het hoogtepunt van het weekend?

“Het was een geweldig weekend. Ik vond de visuele weergave met de kaart erg nuttig, want zo worden de problemen en de verbanden ertussen zichtbaar en overzichtelijk. Het was leuk dat we zaterdag aan het begin onze buur moesten voorstellen en niet onszelf. Ik denk dat we zo verbondener, opener en begripvoller tegenover elkaar zijn geworden. Ik ben blij dat ik deel mocht uitmaken van dit panel, want we spreken op de universiteit ook over mensen bij de democratie te betrekken en het is geweldig dat het niet alleen bij theorie blijft, maar ook in de praktijk wordt uitgevoerd.”

Bijdragen van de deskundigen tijdens de plenaire vergadering

Yves Marignac, *energiedeskundige en senior adviseur, Association négaWatt, Frankrijk*

Arianna Vitali Roscini, *secretaris-generaal, The Coalition for Energy Savings, Italië*

Camille Defard, *hoofd van het Centre Energie de l'Institut Jacques Delors, Frankrijk*

Claudia Canevari, *hoofd van de eenheid Energie-efficiëntie: beleid en financiering,*

directoraat-generaal Energie, Europese Commissie

Jan Rosenow, directeur Europese programma's, Regulatory Assistance Project, Duitsland

Claire Roumet, EU-beleid en strategische partnerschappen, Energy Cities, Frankrijk

Reinhard Six, onafhankelijk adviseur, deskundige energie-efficiëntiefinanciering, Duitsland

Twee standpunten van deskundigen tijdens de vergadering

Camille Defard

“De EU heeft de technische instrumenten om de lidstaten te begeleiden en hun vragen te beantwoorden. Energie-efficiëntie vergt aanzienlijke investeringen, maar de lidstaten kunnen niet allemaal evenveel investeren. Er is Europese financiering beschikbaar, met name via het Europese herstelplan, dat na de COVID-19-crisis is opgestart. Zo krijgen de lidstaten een gelijke kans om de verplichte regelingen toe te passen.”

Claudia Canevari

“Energie is een gedeelde bevoegdheid: zowel de EU als de lidstaten zijn ervoor verantwoordelijk. De lidstaten kunnen wetgeving op nationaal niveau maken. De Europese Unie maakt ook richtlijnen die de lidstaten moeten omzetten in nationale wetgeving. De Europese Commissie doet voorstellen over energiebeleid, maar de wetgeving wordt door het Europees Parlement en de Raad van de EU bepaald. De eerste richtlijn over energie-efficiëntie dateert van 2012 en is in 2018 en 2023 herzien om de klimaatdoelstellingen te halen. Die richtlijn heeft betrekking op alle sectoren van de economie, zoals de bouwsector, de industrie en de publieke sector.”

[Klik hier om de opname van de vergadering van vrijdag te bekijken.](#)

[Klik hier om de opname van de bijeenkomst van zondag te bekijken.](#)

Belangrijke inzichten op het platform voor burgerparticipatie

“Rijden met zwaardere en grotere SUV-voertuigen met een hoog verbruik kan in dichtbevolkte stedelijke gebieden ingeperkt of verboden worden.”

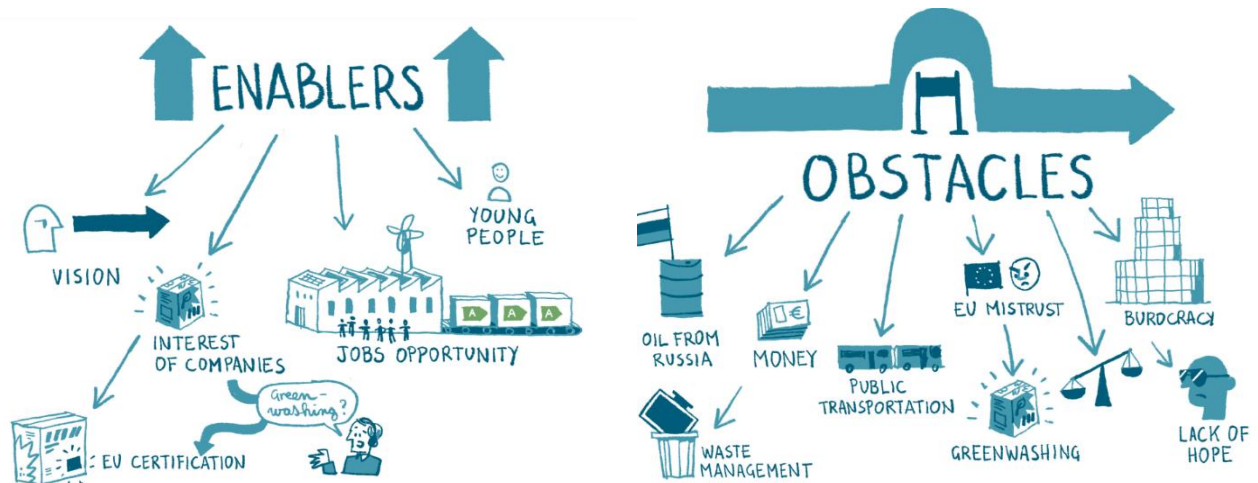
“Op alle niveaus - lokaal, nationaal en Europees - is er behoefte aan een open en respectvol debat over de manier waarop we de doelstellingen kunnen bereiken zonder dat er mensen achterblijven.”

“Meer voetgangerszones en kalme straten zorgen voor minder autogebruik en voor veel minder beton in steden. Met meer gras en bomen kunnen we de opwarming in de steden en de afhankelijkheid van airco's verminderen, vooral in de zomer.”

“Slimme meters moeten worden verplicht. Bij oude energiemeters zijn er alleen nacht- en dagtarieven. De nieuwe slimme meters kunnen het huidige energietarief of de huidige prijs weergeven, zodat consumenten kunnen zien wanneer de elektriciteit duurder of goedkoper is. Dat zou de vraagcurve moeten afvlakken en zo de afhankelijkheid van piekinstallaties verminderen.”

Neem een kijkje op het platform voor burgerparticipatie

Het weekend door de ogen van Sylvain Mazas

Sylvain Mazas heeft de voortgang van de gesprekken visueel voorgesteld. Hierboven ziet u enkele voorbeelden van zijn werk, waarin hij de vergadering visueel en aantrekkelijk heeft vastgelegd. Dat heeft de dynamiek van de sessie erg verrijkt.

Herinnering: doelen van de drie sessies

- **Sessie 1: 23-25 februari 2024:** De ervaringen van de deelnemers met energie-efficiëntie en hun inzicht in de belangrijkste uitdagingen voor het systeem
- **Sessie 2: 15-17 maart 2024:** Van uitdagingen naar oplossingen
- **Sessie 3: 12-14 april 2024:** De aanbevelingen verbeteren, bespreken en steunen